

เอกสารอ้างอิง

- คงศักดิ์ ราชทูทอง "การศึกษาความเป็นพิษและพิษตกค้างของยาฆ่าแมลงประเภทออร์กาโน-คลอรินบางชนิด กับลูกน้ำยุงลาย Aedes aegypti (Linnaeus) และลูกน้ำยุงบ้าน Culex quinquefasciatus (Say) วิทยานิพนธ์ปริญญาโทเกษตรศาสตร์ ภาควิชาชีววิทยาบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 88 หน้า. 2520.
- จรัญ สันทลัษณา. สถิติวิธีวิเคราะห์และวางแผนงานวิจัย. พิมพ์ครั้งที่ 3 หน้า 135-138 สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช กรุงเทพมหานคร. 2519.
- ชาญชัย แล่นศรีมหาชัย การเพาะพันธุ์ปลาฉลาม งานเทคนิคการเพาะเลี้ยง สถาบันประมงน้ำจืด-น้ำเค็มแห่งชาติ กรมประมง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ หน้า 1-5. 2518.
- ประยูร ตีมา คู่มือการวัดพิษของยาป้องกันกำจัดศัตรูพืช มนุษย์ และสัตว์ กองพืชพรรณ กรมกลไกกรม กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ หน้า 16. 2523.
- ประสิทธิ์ เกษสัญชัย "การเพาะเลี้ยงปลาในหมู่บ้าน" วารสารการประมง 19(2), (2509) : 283-305.
- ปรีชา สัมมณี "พิษของโหละหมักที่มีต่อหอยเสียบ (Donax faba Chemnity) และกิ้งก่าบิว (Peneaus merguiensis de Man)" การศึกษาสภาวะน้ำเสียที่มีต่อสัตว์น้ำและการประมงที่อำเภอศรีราชา คณะประมง มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ 21 หน้า. 2522.
- ล้วน ล้ายยศ สถิติวิทยาทางการศึกษา หน้า 231. กรุงเทพมหานคร. 2519.
- วิริยะ สิริสิงห์ คู่มือการเลี้ยงปลาตู้ หน้า 12-16. ศิลป์สยามการพิมพ์ กรุงเทพมหานคร 2523.
- สิริวัฒน์ วงษ์ศิริ ยาฆ่าแมลง พิมพ์ครั้งที่ 2 หน้า 36-38 นวัตกรรมการพิมพ์ กรุงเทพมหานคร 2523.

- Abbott, W.S. "A Method of Computing the Effectiveness of an Insecticide"
J. Econ. Entomol. 18(1925) : 265-267.
- Anonymous. Colorimetric Procedure for the Determination of CL_{52} , 160
Residues in Rice Grain and Plants. American Cyanamid Rep.
C-73, (1965) : 5-9.
- Anonymous. Modern Mosquito Control. 5th-Ed pp. 1-17, American Cyanamid
Company, Agricultural Division, Princeton, New Jersey, 1969.
- Anonymous. Aquarium Fish A Tropical Wonderland pp. 6-13, Orbis
Publishing Limited, London, 1972.
- Anonymous. Farm Chemicals Handbook, p.c.4, p.c.51, 1981.
- APHA. Standard Methods for the Examination of Water and Waste Water.
pp. 301-345, American Public Health Association Inc., Washington
D.C., 1976.
- Barnes, W.S., Webb, A.B. and Savage, L.B. "Laboratory Evaluation of
Abate and Malathion Insecticidal Briquettes". Mosq. News.
27(4), (1967) : 488-490.
- Barnes, W.W., and Webb, A.B. "A Field Evaluation of Abate Briquettes
in Woodland Pools". Mosq. News. 28(3), (1968) : 458-461.
- Bowman, J.S. and Orloski, E.I. "Abate[®] Insecticide Residues in Streams
and Ponds Treated for Control of Mosquito Larvae. Mosq. News.
26 (1968) : 557-561.
- Bowman, M.C., Ford, H.R., Lofgren, C.S. and Weidhaas, D.E. "Residues
of Abate[®] : Analysis in Mosquito Larvae and Larvicide
Suspensions by Flames Photometric Gas Chromatography". J. Econ.
Entomol. 61(6), (1968) : 1586-1589.

- Brooke, J.B. "The Stabilisation of Pyrethrins by Piperonyl Butoxide in Water with Special Reference to Their Use as Mosquito Larvicides". Ann. Appl. Biol. 46(1958) : 258-259.
- Brooke, J.B. "Laboratory and Field Experiments with Bromophos Ethyl (OMS 659) as a Mosquito Larvicide". VIIIth Int. Con. Trop. Med. Mal. Tehran. (1968) : 5-8.
- Brooke, J.B. "Control of Mosquito Larvae with Bromophos-Ethyl". Mosq. News. 29(2), (1969) : 20-22.
- Brooks, G.D., Schoof, W.F. and Smith, F.A. "Evaluation of Five Formulations of Abate Against Aedes aegypti, Savannah, Georgia, 1965". Mosq. News. 26(1966) : 580-582.
- Brooks, G.D., Smith, E.A. and Schoof, H.F. "Residual Effectiveness of Eleven Insecticides Under Weathering Conditions Against Aedes aegypti". Mosq. News. 15(1967) : 93-99.
- Brooks, G.D., Smith, E.A. and Schoof, H.F. "Laboratory and Field Evaluation of the Persistence of Abate Against Aedes aegypti". Mosq. News. 37(1977) : 600-602.
- Burchfield, H.P., Hilchey, J.D. and Storrs, E.E. "An Objective Method for Insecticide Bioassay Based on Photomigration of Mosquito Larvae". Cont. Boyce Thompson Inst. Pl. Res. 17(1952) : 57-86.
- Burden, C.S. "Gas-Propelled Aerosols and Micronized Dusts for Control of Insects in Aircraft. 6. Insects of Medical Importance". J. Econ. Entomol. 65(5), (1972) : 1458-1462.
- Butler, P.A. "Commercial Fisheries Investigations". U.S. Dep. Interior Fish and Wildlife Serv. Circ. 167(1963) : 11-25.

- Butler, P.A. "Commercial Fisheries Investigations". U.S. Dep. Interior Fish and Wildlife Serv. Circ. 199(1964) : 5-28.
- Cline, R.E. "Lethal Effects of Aqueous Formulations Containing Fatty Amines or Acide Against Eggs and Larvae of Aedes aegypti". 65(1972) : 177-181.
- Cline, R.E. and Hall, M.H. "Larvicidal Activity of N, N-dialkylalkylene-diamines and Other Fatty Acid Amines in Oil Films and Water Dispersions". J. Econ. Entomol. 66(1973) : 697-702.
- Cline, R.E., Miles, J.M. and Churchill, F.C. "Mosquito Larvicidal Activities of Oil Solutions and Emulsifiable Fromulations Containing Lipophilic N-Alkyl and N, N-Dialkylalkylenediamines". J. Econ. Entomol. 67(5), (1974) : 625-628.
- Cope, O.B. Agricultural Chemicals and Fresh-Water Ecological Systems. pp. 125-130. Academic Press, New York, 1965.
- Craven, B.R. and Steelman, C.D. "Studies on a Biological and a Chemical Method of Controlling the Dark Rice Field Mosquito in Louisiana". J. Econ. Entomol. 61(9), (1968) : 1333-1336.
- Dixon, R.D. and Brust, R.A. "Field Testing of Insecticides Used in Mosquito Control, and a Description of the Bioassay Technique Used in Temporary Pools". J. Econ. Entomol. 64(1), (1971) : 11-14.
- Elliot, R. "Larvicidal Control of Periodomestic Mosquitoes". Trans. Roy. Soc. Trop. Med. Hyp. 49(6), (1955) : 524-528.
- Evans, B.R. and Fink, E.J. "Dieldrin Cement Briquettes in Controlling Aedes Aegypti in Five Barvels". Mosq. News. 20(4), (1960) : 388-389.

- Finney, D.J. Statistical Method in Biological Assay 2nd ed, pp. 131-159, Charles Griffin and Company, London, 1964.
- Gaines, T.B. "Acute Toxicity of Pesticides". Toxicol. Appl. Pharmacol. 14(1969) : 515-534.
- Georghiou, G.P. and Metcalf, R.L. "A Bioassay Method and Results of Laboratory Evaluation of Insecticides Against Adult Mosquitoes". Ibid. 21(4), (1961) : 328-337.
- Georghiou, G.P., Gillies, P.A. and Womeldonf, F.J. "Culex tarsalis Coquillett : Detection of Resistance to Parathion, Methyl Parathion, Fenthion, Dursban[®] and Abate^R in a Malathion-Resistance Population". Calif. Vector Views. 16(1969) : 115-118.
- Georghiou, G.P., Ariartnam, V., Pastemak, M.E. and Lin, C.S. "Organophosphorus Multiresistance in Culex pipiens quinquefasciatus in California". J. Econ. Entomol. 68(4), (1975) : 461-467.
- Glancey, B.M., Moussa, M.A., Scanlon, J.E. and Lofgren, C.S. "Abate[®] and Dursban Against Aedes aegypti (L.) Breeding in Concrete Water Jars in Bangkok, Thailand". Mosq. News. 28(1968) : 205-206.
- Hoar, N.S. and Randall, D.J. Fish Physiology. pp. 135-139, Academic Press, London, 1971.
- Institute of Public Health Research and Ministry of Health, Tehraw (I.P.H.R) Progress Report on Investigation of Researches on Malaria Epidemiology and Malaria Eradication in Iran. (1967) : 19-22.

- James, T.M. and Harwood, R.F. Herms's Medical Entomology 6th pp. 167-222. Macmillan Company, London, 1969.
- Keith, J.O. and Mulla, M.S. "Relative Toxicity of Five Organophosphorus Mosquito Larvicides to Mallard Ducks". J. Wildlife Management. 30(3), (1966) : 533-536.
- Klassen, W. and Hocking, B. "Control of Aedes Dispersing along a Deep River Valley". Mosq. News. 23(1), (1963) : 23-26.
- Klassen, W. and Hocking, B. "The Influence of a Deep River Valley System on the Dispersal of Aedes Mosquitoes". Bull. Ent. Res. 55(2), (1966) : 289-304.
- Lancaster, J.L. "Control of Mosquitoes in Rice Fields". Arkansas Farm Res. 14(5), (1965) : 12.
- Laws, E.R., Morales, E.R., Hayer, W.J. and Joseph, C.R. "Toxicity of ABATE in Volunteers". A.M.A. Archiv. Environ. Health. 14(1967) : 289-291.
- Laws, E.R., Sedlak, V.A., Miles, J.W., Joseph, C.R., Locomba, J.R. and Rivera, A.D. "Field Study of the Safety of ABATE for Treating Potable Water and Observations on the Effectiveness of a Control Program Involving Both Abate and Malathion". Bull. World Health Org. 38(1968) : 429-445.
- Lofgren, C.S., Scanlon, J.E. and Israngura, V. "Evaluation of Insecticides Against Aedes aegypti (L.) and Culex pipiens quinquefasciatus Say (Diptera : Culicidae) in Bangkok, Thailand". Mosq. News 27(1967) : 16-21.
- Loyocono, H.A. "Effect Aeration on Eastern Ponds on Water Quality and Production of Catfish". Aqua. 3(1974) : 201-271.

- Mathis, W., Pickett, V.B. and Miller, W.O. "Chemical Control of Rice Field Mosquitoes in Mississippi". USPHS Reprot. 69(9), (1954) : 803-807.
- Mayer, F.L. and Walsh, D.F. Pesticide-Induced Changes in Pond Ecology in Annual Progress Report : U.S.D.I. Bureau of Sport Fisheries and Wildlife, Fish-Pesticide Research Laboratory, Columbia, Missouri, pp. 25-26. 1970.
- Mc Duffie, W.C. and Weidhaas, D.E. "The Future Outlook for New and Improved Materials and Methods for Mosquito Control". Mosq. News. 25(1965) : 85-91.
- Moore, J.B. and Breeland, S.G. "Field Evaluation of two Mosquito Larvicides, Abate and Dursban, Against Anopheles quadrimaculatus and Associated Culex Species". Mosq. News. 27(1967) : 105-111.
- Mount, D.I. and Stephan, C.E. A Method for Establish Acceptable Toxicant Limited for Fish-Malathion and the Butoxyethanol of 2,4-4 Trans. Amer. Fish. Soc. 96 : 185-193.
- Mulla, M.S. "Susceptibility of Various Larvae Instars of Culex p. quinquefasciatus Say to Insecticides". Mosq. News. 21(4), (1961) : 320-323.
- Mulla, M.S., Isaak, L.W. and Axelrod, H. "Field Studies on the Effects of Insecticides on Some Aquatic Wildlife Species". J. Econ. Entomol. 56(1964) : 184-188.
- Mulla, M.S. "Biocidal and Biostatic Activity of Aliphatic Amines Against Southern House Mosquito Larvae and Pupae". J. Econ. Entomol. 60(1967) : 515-522.

- Mulla, M.S. "Release of New Mosquito Larvicides into Water from Granular Formulations". Proc. Calif. Mosquito Contr. Ass. 36(1968) : 86-89.
- Mulla, M.S. "Toxicity of New Organic Insecticides to Mosquito Fish and Some Other Organisms". Mosq. News. 26(1969) : 87-93.
- Mulla, M.S., Darwazeh, H.A., Geib, A.F. and Westlake, E.W. "Control of Pasture Aedes Mosquitoes by Dripping Larvicides into Flowing Water, with Notes on Residues in a Pasture Habitat". J. Econ. Entomol. 62(2), (1969) : 365-370.
- Mulla, M.S., Darwazeh, H.A. and Gillies, P.A. "Evaluation of Aliphatic Amines Against Larvae and Pupae of Mosquitoes". Ibid. 63(1970) : 1472-1475.
- Mutsumura, F. Toxicology of Insecticides pp. 151-153. Plenum Press. New York, 1976.
- Patterson, R.S. and Von Windeguth, D.L. "The Effects of Baytex on Some Aquatic Organisms". Mosq. News. 24(1964) : 46-49.
- Pratt, H.A. and Littig, K.S. Mosquitoes of Public Health Importance and Their Control. U.S. Department of Health, Education and Welfare, Public Health Service, Consumer Protection and Environmental Health Service, Environmental Control Administration. p. 1-6. 1969.
- Raley, T.G. and Davis, E.D. "Observations on the Use of Toxic Briquettes for Mosquito Control". Mosq. News. 9(2), (1949) : 68-71.
- Schaefer, C.H. and Wilder, W.H. "Insecticide Resistance and Cross-Resistance in Aedes nigromaculus". J. Econ. Entomol. 63(6),

(1970) : 1224-1226.

Schaechter, M.S. and Sullivan, W.N. "Gas-Propelled Aerosols and Micronized Dusts for Control of Insects in Aircraft. 2. Pesticides Formulations". J. Econ. Entomol. 65(1972) : 1444-1447.

Schober, H. "A Study of the Use of Abate in Mosquito Control in Suffolk County, Long Island, N.Y., in 1965". Mosq. News. 27(1967) : 100-105.

Sesa, M. "Studies on Mosquitoes and their Natural Enemies in Bangkok Part 3. Observations on a Mosquito-Eating Fish "Guppy", Lebistes reticulatus, Breeding in Polluted Waters". Japan J. Exp. Med. 35(1), (1965) : 63-80.

Shultz, H.A. and Webb, A.B. "Gas-Chromatographic Determination of Abate Residues in Water". J. Agri. Food Chem. 15(1966) : 1038-1039.

Shultz, H.A. and Webb, A.B. "Laboratory Bioassay of Pesticide-Impregnated Rubber as a Mosquito Larvicide". Ibid. 29(1), (1969) : 38-41.

Sjogren, R.D. and Mulla, M.S. "Drip Application of Three Organophosphorus Insecticides for Mosquito Control". Mosq. News. 28(3), (1968) : 172-174.

Sprague, J.B. "Measurement of Pollutant Toxicity to Fish. I. Bioassay for Acute Toxicity". Water Res. 3(1969) : 793-821.

Steelman, C.D., Gassie, J.M. and Craven, B.R. "Laboratory and Field Studies on Mosquito Control in Waste Disposal Lagoons in Louisiana". Mosq. News. 27(1), (1967) : 57-59.

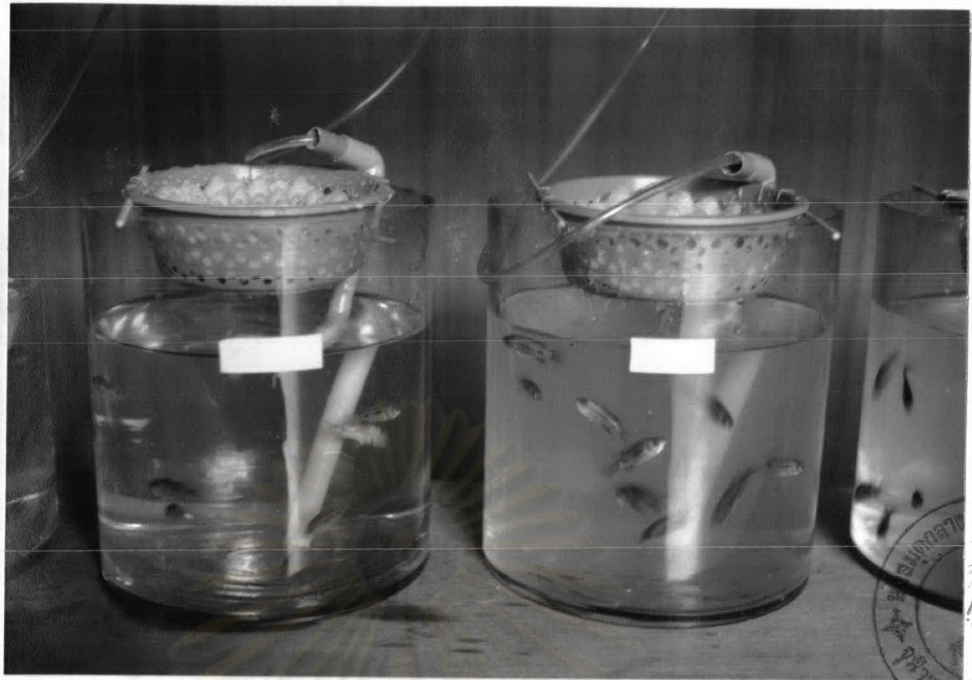
- Stephan, C.E. "Methods for Acute Toxicity Tests with Fish, Macroinvertebrates, and Amphibians". U.S. Environ. Prot. Agency. Ecol. Res. EPA-660/3-75-009. pp. 1-61, 1975.
- Sullivan, W.N., Schechter, M.S., Amyx, C.M. and Crooks, E.E. "Gas-Propelled Aerosols and Micronized Dusts for Control of Insects in Aircraft. I Test Protocol". Ibid. 65(1972) : 1442-1444.
- Swingle, H.S. Method for Analysis for Water, Organic Matter and Pond Bottom Soil Used in Fisheries Research. Auburn University, pp. 2-109. 1969.
- Tawfik, M.S. and Gooding, R.H. "Dursban and Abate Granules for Larvae Mosquito Control in Alberta". Mosq. News. 30(3), (1970) : 461-467.
- Tucker, R.K. and Crabtree, D.G. Handbook of Toxicity of Pesticides to Wildlife. U.S. Fish and Wildlife Service, Resource Publication No. 88. pp. 1-131. 1970.
- von Windeguth, D.L. and Patterson, R.S. "The Effect of Two Organic Phosphate Insecticides on Segments of Aquatic Biota". Mosq. News. 26(3), (1966) : 377-380.
- Whitlaw, J.L. and Evans, E.S. "Selected Plastic Formulations for Use as Mosquito Larvicides". J. Econ. Entomol. 61(4), (1968) : 889-892.
- Whitney, H.K., Kenaga, E.E., Hardy, J.L. and Doty, A.E. "Rapid Knockdown Activity of Sowco[®] 217, a New Insecticide". J. Econ. Entomol. 62(3), (1969) : 567-570.

- WHO "Data Sheet on Biological Control : Predator". Mimeographed document. WHO/VBC/80.781, p. 26, 1980.
- WHO "Instruction for Determining the Susceptibility or Resistance of Mosquito Larvae to Insecticides". Mimeographed document. WHO/VBC/80.781, p. 26, 1980.
- WHO "Instruction for Determining the Susceptibility or Resistance of Mosquito Larvae to Insecticides". Mimeographed document. WHO/VBC/81.807. pp. 1-6. 1981.
- Wilkinson, R.N., Barnes, W.W., Gillogly, A.R. and Minnemeyer, C.D. "Field Evaluation of Slow-Release Mosquito Larvicides". J. Econ. Entomol. 64(1), (1971) : 1-3.
- Wongsiri, S. "Preliminary Survey of the Natural Enemies of Mosquitoes in Thailand" J. Sci. Soc. Thailand. 8(4); (1982) : 205-213.
- Wongsiri, S. and Andre, R.G. "Biological Control of Mosquitoes in Thailand" J. Sci. Soc. Thailand. 1984. (Inpress).

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รูปที่ 1 แสดง โหลแก้วและที่กรองของเสียที่ใช้ทดลองความเป็นพิษแบบเรื้อรังของ เอเบท และฟลาร์โอด

รูปที่ 2 แสดง การจัดวาง โหลแก้วขณะทำการทดลอง

ตารางที่ 1 แสดงผลการวิเคราะห์ทางสถิติเปรียบเทียบความเป็นพิษของ เอเบทและฟลาร์โอดต่อปลาหางนกยูง *Poecilia reticulata* Peters และปลาฉี่ *Tilapia nilotica* Linn.

Parameter	SOV	df	SS	MS	F
เอเบท	ปลาหางนกยูง VS. ปลาฉี่	1	110351.13	110351.13	81.02**
	ระยะเวลา	3	5914.86	1971.62	1.45 ^{NS}
ฟลาร์โอด	ปลาหางนกยูง VS. ปลาฉี่	1	29.322	29.322	40.838**
	ระยะเวลา	3	74.225	24.742	34.444**
ปลาหางนกยูง	เอเบท VS. ฟลาร์โอด	1	110351.3	110351.3	80.38**
	ระยะเวลา	3	5915.27	1971.09	1.44 ^{NS}
ปลาฉี่	เอเบท VS. ฟลาร์โอด	1	232.52	232.52	83.04**
	ระยะเวลา	3	102.3	34.10	12.17*

$$F_{0.05} (1,3) = 10.13 ; \quad F_{0.01} (1,3) = 34.12$$

$$F_{0.05} (3,3) = 9.28 ; \quad F_{0.01} (3,3) = 29.46$$

** = มีนัยสำคัญทางสถิติ (highly significant)

* = มีนัยสำคัญทางสถิติ (significant)

NS = ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ (non significant)

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 2 แสดงผลการวิเคราะห์ทางสถิติเปรียบเทียบความเป็นพิษ (LC_{50}) ของเอเบทและฟลาริโอดต่อปลาชนิด Tilapia nilotica Linn. ในเวลาต่าง ๆ กัน

parameter	SOV	เวลา	LSD
ปลาชนิด	เอเบท	24 ชม. VS. 48 ชม.	7.12 [*]
		48 ชม. VS. 72 ชม.	3.29 ^{NS}
		48 ชม. VS. 96 ชม.	4.81 ^{NS}
	ฟลาริโอด	24 ชม. VS. 48 ชม.	3.81 ^{NS}
		24 ชม. VS. 72 ชม.	5.44 [*]
		48 ชม. VS. 72 ชม.	1.63 ^{NS}
		48 ชม. VS. 96 ชม.	3.05 ^{NS}

$$LSD_{0.05} = 5.324$$

$$LSD_{0.01} = 9.773$$

** = หมายสำคัญยิ่งทางสถิติ (highly significant)

* = หมายสำคัญทางสถิติ (significant)

NS = ไม่หมายสำคัญทางสถิติ (non significant)

ตารางที่ 3 แสดงผลการวิเคราะห์ทางสถิติเปรียบเทียบความเป็นพิษ (LC_{50}) ของฟลาร์โอด ต่อปลาหางนกยูง Poecilia reticulata Peters และปลาฉี่ Tilapia nilotica Linn. ในเวลาต่าง ๆ กัน

parameter	SOV	เวลา	LSD
ฟลาร์โอด	ปลาหางนกยูง	24 ชม. VS. 48 ชม.	4.48 [*]
		48 ชม. VS. 72 ชม.	3.39 [*]
		72 ชม. VS. 96 ชม.	1.27 ^{NS}
	ปลาฉี่	24 ชม. VS. 48 ชม.	3.81 [*]
		48 ชม. VS. 72 ชม.	1.63 ^{NS}
		48 ชม. VS. 96 ชม.	3.05 [*]
		72 ชม. VS. 96 ชม.	1.42 ^{NS}

$$LSD_{0.05} = 2.696$$

$$LSD_{0.01} = 4.949$$

** = มีนัยสำคัญยิ่งทางสถิติ (highly significant)

* = มีนัยสำคัญทางสถิติ (significant)

NS = ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ (non significant)

ตารางที่ 4 แสดงระยะเวลาที่ปลาหางนกยูง *Poecilia reticulata* Peters เพศผู้และเพศเมียตายเมื่อเลี้ยงในน้ำที่มีเอเทและฟิลาโรโดลความเข้มข้นต่าง ๆ

สัปดาห์	ชนิดของสารพิษ											
	เอเท (ppm)						ฟิลาโรโดล (ppm)					
	กลุ่มควบคุม		1 ppm		10 ppm		กลุ่มควบคุม		1.5 ppm		9 ppm	
	เพศผู้	เพศเมีย	เพศผู้	เพศเมีย	เพศผู้	เพศเมีย	เพศผู้	เพศเมีย	เพศผู้	เพศเมีย	เพศผู้	เพศเมีย
1	2	1	3	1	2	1	1	1	3	2	18	7
2	-	-	-	1	2	1	-	-	2	-	9	2
3	2	-	-	-	-	-	1	-	-	1	5	3
4	-	1	2	-	2	1	-	1	4	-	8	1
5	2	-	2	1	3	1	-	-	-	-	1	-
6	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	2	1
7	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-
8-12	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1
รวม	6	3	7	3	9	4	2	2	9	3	45	15

หมายเหตุ จำนวนปลาหางนกยูงเพศผู้ 3 ซ้ำ ๆ ละ 15 ตัว รวม 45 ตัว

จำนวนปลาหางนกยูงเพศเมีย 3 ซ้ำ ๆ ละ 5 ตัว รวม 15 ตัว

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 5 แสดงระยะเวลาที่ปลาชนิด Tilapia nilotica Linn. ตายเมื่อเลี้ยงในน้ำที่มี
เอเบทและฟิลาโรลความเข้มข้นต่าง ๆ

สัปดาห์ที่	ชนิดของสารพิษ					
	เอเบท (ppm)			ฟิลาโรล (ppm)		
	กลุ่มควบคุม	1 ppm	10 ppm	กลุ่มควบคุม	1.5 ppm	9 ppm
1-5	-	-	-	-	-	-
6	-	-	-	1	-	-
7	-	-	-	-	1	1
8	-	1	-	1	-	1
9	-	-	1	-	1	-
10	1	-	-	-	-	1
11-12	-	-	1	-	-	-
รวม	1	1	3	1	2	3

หมายเหตุ จำนวนปลาชนิด 3 ข้ำ ๆ ละ 5 ตัว รวม 15 ตัว

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 6 แสดงผลการวิเคราะห์ทางสถิติของอัตราการตาย น้ำหนัก และความยาวเฉลี่ย ของปลาหางนกยูง *Poecilia reticulata* Peters เพศผู้และเพศเมีย และปลาชนิด *Tilapia nilotica* Linn. เมื่อเลี้ยงในน้ำที่มีเอเท ความเข้มข้นต่าง ๆ

เปรียบเทียบ	ชนิดปลา	คู่เปรียบเทียบ	χ^2
อัตราการรอด	ปลาหางนกยูง เพศผู้	กลุ่มควบคุม VS. 1 ppm	0.0051 ^{NS}
		กลุ่มควบคุม VS. 10 ppm	0.0099 ^{NS}
		1 ppm VS. 10 ppm	0.0002 ^{NS}
	ปลาหางนกยูง เพศเมีย	กลุ่มควบคุม VS. 1 ppm	0.0750 ^{NS}
		กลุ่มควบคุม VS. 10 ppm	0.0144 ^{NS}
		1 ppm VS. 10 ppm	0.0144 ^{NS}
	ปลาชนิด	กลุ่มควบคุม VS. 1 ppm	0.0690 ^{NS}
		กลุ่มควบคุม VS. 10 ppm	0.0003 ^{NS}
		1 ppm VS. 10 ppm	0.0003 ^{NS}
น้ำหนักเฉลี่ย	ปลาหางนกยูง เพศผู้	กลุ่มควบคุม VS. 1 ppm	13.1415 ^{**}
		กลุ่มควบคุม VS. 10 ppm	13.1069 ^{**}
		1 ppm VS. 10 ppm	13.7296 ^{**}
	ปลาหางนกยูง เพศเมีย	กลุ่มควบคุม VS. 1 ppm	6.3605 [*]
		กลุ่มควบคุม VS. 10 ppm	6.2378 [*]
		1 ppm VS. 10 ppm	6.2522 [*]
	ปลาชนิด	กลุ่มควบคุม VS. 1 ppm	0.4009 ^{NS}
		กลุ่มควบคุม VS. 10 ppm	1.5175 ^{NS}
		1 ppm VS. 10 ppm	0.1906 ^{NS}
ความยาวเฉลี่ย	ปลาหางนกยูง เพศผู้	กลุ่มควบคุม VS. 1 ppm	0.8300 ^{NS}
		กลุ่มควบคุม VS. 10 ppm	0.8770 ^{NS}
		1 ppm VS. 10 ppm	1.0664 ^{NS}
	ปลาหางนกยูง เพศเมีย	กลุ่มควบคุม VS. 1 ppm	0.6223 ^{NS}
		กลุ่มควบคุม VS. 10 ppm	0.6076 ^{NS}
		1 ppm VS. 10 ppm	0.5960 ^{NS}

ตารางที่ 6 (ต่อ)

เปรียบเทียบ	ชนิดปลา	คู่เปรียบเทียบ	χ^2
	ปลาฉลาม	กลุ่มควบคุม VS. 1 ppm	0.2927 ^{NS}
		กลุ่มควบคุม VS. 10 ppm	0.3703 ^{NS}
		1 ppm VS. 10 ppm	0.2297 ^{NS}

$$\chi^2_{0.05} (1,1) = 3.84$$

$$\chi^2_{0.01} (1,1) = 6.63$$

** = รมบยสำคญตงทางลคคต (highly significant)

* = รมบยสำคญทางลคคต (significant)

NS = รมบยสำคญทางลคคต (non significant)

ศูนย์วิทยทรพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 7 แสดงผลการวิเคราะห์ทางสถิติของอัตราการตาย น้ำหนัก และความยาวเฉลี่ยของปลาหางนกยูง *Poecilia reticulata* Peters เพศผู้และเพศเมีย และปลาฉี่ *Tilapia nilotica* Linn. เมื่อเลี้ยงในน้ำที่มีฟิลาโรโอสความเข้มข้นต่าง ๆ

เปรียบเทียบ	ชนิดปลา	คู่เปรียบเทียบ	χ^2
อัตราการอยู่รอด	ปลาหางนกยูง เพศผู้	กลุ่มควบคุม VS. 1.5 ppm	0.1771 ^{NS}
		กลุ่มควบคุม VS. 9 ppm	4.6434 [*]
		1.5 ppm VS. 9 ppm	25.8645 ^{**}
	ปลาหางนกยูง เพศเมีย	กลุ่มควบคุม VS. 1.5 ppm	0.0151 ^{NS}
		กลุ่มควบคุม VS. 9 ppm	7.9022 ^{**}
		1.5 ppm VS. 9 ppm	7.2825 ^{**}
	ปลาฉี่	กลุ่มควบคุม VS. 1.5 ppm	0.0157 ^{NS}
		กลุ่มควบคุม VS. 9 ppm	0.0003 ^{NS}
		1.5 ppm VS. 9 ppm	0.01515 ^{NS}
น้ำหนักเฉลี่ย	ปลาหางนกยูง เพศผู้	กลุ่มควบคุม VS. 1.5 ppm	14.3430 ^{**}
		กลุ่มควบคุม VS. 9 ppm	20.6555 ^{**}
		1.5 ppm VS. 9 ppm	21.5642 ^{**}
	ปลาหางนกยูง เพศเมีย	กลุ่มควบคุม VS. 1.5 ppm	6.2378 [*]
		กลุ่มควบคุม VS. 9 ppm	8.5813 ^{**}
		1.5 ppm VS. 9 ppm	8.4015 ^{**}
	ปลาฉี่	กลุ่มควบคุม VS. 1.5 ppm	0.6923 ^{NS}
		กลุ่มควบคุม VS. 9 ppm	1.5662 ^{NS}
		1.5 ppm VS. 9 ppm	0.0208 ^{NS}
ความยาวเฉลี่ย	ปลาหางนกยูง เพศผู้	กลุ่มควบคุม VS. 1.5 ppm	0.9546 ^{NS}
		กลุ่มควบคุม VS. 9 ppm	0.0077 ^{NS}
		1.5 ppm VS. 9 ppm	0.0291 ^{NS}
	ปลาหางนกยูง เพศเมีย	กลุ่มควบคุม VS. 1.5 ppm	0.1975 ^{NS}
		กลุ่มควบคุม VS. 9 ppm	0.0120 ^{NS}
		1.5 ppm VS. 9 ppm	0.0126 ^{NS}

ตารางที่ 7 (ต่อ)

เปรียบเทียบ	ชนิดปลา	คู่เปรียบเทียบ	χ^2
	ปลาฉล	กลุ่มควบคุม VS. 9 ppm	0.4418 ^{NS}
		1.5 ppm VS. 9 ppm	0.0499 ^{NS}
		1.5 ppm VS. 9 ppm	0.1307 ^{NS}

$$\chi^2_{0.05} (1,1) = 3.84$$

$$\chi^2_{0.01} (1,1) = 6.63$$

- ** = มีนัยสำคัญยิ่งทางสถิติ (highly significant)
 * = มีนัยสำคัญทางสถิติ (significant)
 NS = ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ (non significant)

ศูนย์วิทยทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 8 แสดงผลการวิเคราะห์ทางสถิติของคุณภาพของน้ำที่ใช้ทดลองกับปลาหางนกยูง *Poecilia reticulata* Peters และปลาดุก *Tilapia nilotica* Linn. เมื่อเลี้ยงในเอเบทความเข้มข้นต่าง ๆ

คุณภาพน้ำ	SOV	df	SS	MS	F
อุณหภูมิน้ำ	ปลาหางนกยูง VS. ปลาดุก	1	0.0217	0.0217	3.5284 ^{NS}
	กลุ่มควบคุม VS. 1 ppm VS. 10 ppm	2	0.1877	0.0938	15.2520 ^{NS}
pH	ปลาหางนกยูง VS. ปลาดุก	1	0.3220	0.3220	14.4300 ^{NS}
	กลุ่มควบคุม VS. 1 ppm VS. 10 ppm	2	0.1147	0.0573	2.5695 ^{NS}
ปริมาณออกซิเจนละลาย	ปลาหางนกยูง VS. ปลาดุก	1	0.0037	0.0037	1.1240 ^{NS}
	กลุ่มควบคุม VS. 1 ppm VS. 10 ppm	2	0.0002	0.0001	0.0373 ^{NS}
ความเป็นต่างของน้ำ	ปลาหางนกยูง VS. ปลาดุก	1	0.0410	0.0410	0.0002 ^{NS}
	กลุ่มควบคุม VS. 1 ppm VS. 10 ppm	2	223.56	111.78	0.6414 ^{NS}
ความกระด้างของน้ำ	ปลาหางนกยูง VS. ปลาดุก	1	266.662	266.662	7.0728 ^{NS}
	กลุ่มควบคุม VS. 1 ppm VS. 10 ppm	2	200.762	100.381	2.6624 ^{NS}
ปริมาณแอมโมเนียละลาย	ปลาหางนกยูง VS. ปลาดุก	1	30446.9	30446.9	13.307 ^{NS}
	กลุ่มควบคุม VS. 1 ppm VS. 10 ppm	2	4742.62	2371.31	1.0365 ^{NS}

$$F_{0.05} (1,2) = 18.51$$

$$F_{0.01} (1,2) = 98.49$$

$$F_{0.05} (2,2) = 19.00$$

$$F_{0.01} (2,2) = 99.00$$

NS = ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ (non significant)

หมายเหตุ ความเป็นต่างของน้ำ วัดปริมาณ CO_3^{2-} , HCO_3^- เป็น มก./ลิตร

ความกระด้างของน้ำ วัดปริมาณ CaCO_3 เป็น มก./ลิตร

ปริมาณแอมโมเนียละลาย วัดปริมาณ $\text{NH}_3\text{-H}$ เป็น มก./ลิตร

ตารางที่ 9 แสดงผลการวิเคราะห์ทางสถิติของคุณภาพน้ำที่ใช้ทดลองกับปลาหางนกยูง *Poecilia reticulata* Peters และปลาฉี่ *Tilapia nilotica* Linn. เมื่อเลี้ยงในฟาร์มโอดความเข้มข้นต่าง ๆ

คุณภาพน้ำ	SOV	df	SS	MS	F
อุณหภูมิน้ำ	ปลาหางนกยูง VS. ปลาฉี่	1	0.0086	0.0086	1.0817 ^{NS}
	กลุ่มควบคุม VS. 1.5 ppm VS. 9 ppm	2	0.0000	0.0000	0.0000 ^{NS}
pH	ปลาหางนกยูง VS. ปลาฉี่	1	0.4817	0.4817	5.0330 ^{NS}
	กลุ่มควบคุม VS. 1.5 ppm VS. 9 ppm	2	0.0131	0.0065	0.0679 ^{NS}
ปริมาณออกซิเจนละลาย	ปลาหางนกยูง VS. ปลาฉี่	1	0.0069	0.0069	2.3790 ^{NS}
	กลุ่มควบคุม VS. 1.5 ppm VS. 9 ppm	2	0.0089	0.0044	1.5344 ^{NS}
ความเป็นต่างของน้ำ	ปลาหางนกยูง VS. ปลาฉี่	1	196.9690	196.9690	4.7970 ^{NS}
	กลุ่มควบคุม VS. 1.5 ppm VS. 9 ppm	2	0.6870	0.3435	0.0083 ^{NS}
ความกระด้างของน้ำ	ปลาหางนกยูง VS. ปลาฉี่	1	0.1000	0.1000	0.0000 ^{NS}
	กลุ่มควบคุม VS. 1.5 ppm VS. 9 ppm	2	75.1400	37.5700	0.2924 ^{NS}
ปริมาณแอมโมเนียละลาย	ปลาหางนกยูง VS. ปลาฉี่	1	112260.79	112260.79	16.9930 ^{NS}
	กลุ่มควบคุม VS. 1.5 ppm VS. 9 ppm	2	102.3200	51.1600	0.0077 ^{NS}

$$F_{0.05} (1,2) = 18.51$$

$$F_{0.01} (1,2) = 98.49$$

$$F_{0.05} (2,2) = 19.00$$

$$F_{0.01} (2,2) = 99.00$$

NS = ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ (non significant)

หมายเหตุ ความเป็นต่างของน้ำ วัดปริมาณ CO_3^{2-} , HCO_3^- เป็น มก./ลิตร

ความกระด้างของน้ำ วัดปริมาณ CaCO_3 เป็น มก./ลิตร

ปริมาณแอมโมเนียละลาย วัดปริมาณ $\text{NH}_3\text{-H}$ เป็น มก./ลิตร

ตารางที่ 10 ผลตรวจคุณภาพของน้ำที่ใช้ทดลองกับปลาหางนกยูง *Poecilia reticulata* Peters เมื่อเลี้ยงในน้ำที่ไม่เอเบ

สัปดาห์ที่	อุณหภูมิน้ำ (°C)			pH			ปริมาณออกซิเจนละลาย (มก./ลิตร)			ความเป็นด่างของน้ำ (มก./ลิตร)			ความกระด้างของน้ำ (มก./ลิตร)			ปริมาณแอมโมเนีย ละลาย (มก./ลิตร)		
	กลุ่ม ควบคุม	1 ppm	10ppm	กลุ่ม ควบคุม	1 ppm	10ppm	กลุ่ม ควบคุม	1 ppm	10ppm	กลุ่ม ควบคุม	1 ppm	10ppm	กลุ่ม ควบคุม	1 ppm	10ppm	กลุ่ม ควบคุม	1 ppm	10ppm
ก่อน ทดลอง	27.2	27.5	27.50	7.1	7.30	7.3	10.2	10.2	10.3	88	86	84	92	98	100	0.152	0.247	0.126
1	27.5	27.5	27.20	7.2	7.35	7.35	10.4	10.5	10.4	84	96	88	98	102	100	35.16	42.55	35.23
2	27.0	27.5	28.0	7.6	7.55	7.55	10.3	10.2	10.3	84	108	98	100	116	102	43.22	73.83	52.68
3	28.0	27.5	28.0	7.2	7.25	7.25	10.2	10.2	10.5	96	94	106	126	112	116	68.68	102.22	73.83
4	27.5	27.2	27.5	7.3	7.40	7.40	10.3	10.3	10.2	90	98	102	122	116	120	73.13	115.59	113.16
5	27.5	27.8	28.0	8.0	7.55	7.55	10.5	10.2	10.2	105	100	104	114	120	120	92.18	152.28	145.32
6	28.0	27.5	27.2	7.4	7.30	7.30	10.1	10.2	10.4	102	108	100	100	128	110	100.23	185.27	257.93
7	27.3	27.5	27.7	7.7	7.50	7.50	10.2	10.4	10.5	108	112	114	112	130	116	113.55	236.29	324.89
8	27.5	27.5	27.8	7.3	7.15	7.15	10.3	10.2	10.2	120	110	118	130	126	132	173.24	279.91	397.75
9	29.5	28.0	28.0	7.3	7.50	7.50	10.2	10.3	10.4	110	120	112	112	140	130	243.96	321.28	430.72
10	28.0	28.0	27.5	7.25	7.30	7.30	10.1	10.3	10.2	104	124	104	118	132	134	298.72	411.12	441.12
11	28.0	28.0	28.0	7.25	7.20	7.20	10.2	10.2	10.2	118	120	122	120	130	114	340.76	429.24	469.92
12	27.5	27.5	28.0	7.95	7.90	7.90	10.1	10.2	10.5	112	118	124	120	136	140	380.78	441.77	471.12
Mean	27.98	27.67	27.72	7.41	7.37	7.37	10.23	10.28	10.32	102.75	109.0	106.75	105.33	122	127	163.64	236.61	267.81
	+0.82	+0.35	+0.32	+0.25	+0.14	+0.14	+0.08	+0.09	+0.32	+0.72	+0.53	+0.16	+0.98	+10.23	+0.42	+1.18	+4.18	+5.17

หมายเหตุ อุณหภูมิห้องมีค่าอยู่ระหว่าง 29-33°C

หมายเหตุ ความเป็นด่างของน้ำ วัดปริมาณ CO_3^{2-} , HCO_3^- เป็น มก./ลิตร

ความกระด้างของน้ำ วัดปริมาณ CaCO_3 เป็น มก./ลิตร

ปริมาณแอมโมเนียละลาย วัดปริมาณ $\text{NH}_3\text{-H}$ เป็น มก./ลิตร

ตารางที่ 11 แสดงคุณภาพของน้ำที่ไปทดลองกับปลาชนิด *Tilapia nilotica* Linn. เมื่อเลี้ยงในน้ำที่ผิเอเบท

สถานี ที่	คุณภาพน้ำ			pH			ปริมาณออกซิเจนละลาย			ความเป็นต่างของน้ำ			ความกระด้างของน้ำ			ปริมาณแอมโมเนีย		
	('เอ)						(มก./ลิตร)			(มก./ลิตร)			(มก./ลิตร)			ละลาย (มก./ลิตร)		
	กลุ่ม ควบคุม	1ppm	10ppm	กลุ่ม ควบคุม	1ppm	10ppm	กลุ่ม ควบคุม	1ppm	10ppm	กลุ่ม ควบคุม	1ppm	10ppm	กลุ่ม ควบคุม	1ppm	10ppm	กลุ่ม ควบคุม	1ppm	10ppm
ก่อนการ ทดลอง	27.5	27.2	27.5	7.5	7.65	7.0	10.2	10.2	10.3	86	88	84	94	98	102	0.180	0.124	0.104
1	28.0	28.0	27.5	7.65	7.5	7.0	10.5	10.2	10.4	88	94	98	98	104	112	42.31	46.56	57.22
2	27.7	27.5	27.5	7.7	7.68	7.55	10.5	10.5	10.2	90	110	108	112	114	118	101.11	122.25	139.59
3	27.5	27.5	27.0	7.85	7.5	7.85	10.4	10.4	10.2	94	98	106	116	116	116	182.23	198.88	203.33
4	27.0	27.0	27.2	7.65	7.6	7.4	10.5	10.2	10.3	96	112	102	120	124	122	254.14	202.22	297.78
5	27.7	27.7	27.5	7.65	7.0	7.6	10.3	10.3	10.2	104	110	106	116	128	126	299.19	268.78	312.24
6	27.7	27.5	27.5	7.6	7.75	7.7	10.4	10.2	10.2	104	116	114	120	130	136	324.54	314.45	378.92
7	27.5	27.5	27.2	8.0	8.0	7.77	10.5	10.5	10.2	110	113	118	122	134	133	455.15	415.67	444.14
8	28.0	28.0	27.5	6.95	6.8	6.55	10.5	10.4	10.2	118	120	120	130	134	138	515.78	529.19	536.57
9	27.5	27.5	27.5	7.05	7.35	7.0	10.3	10.2	10.5	116	126	122	128	128	115	569.20	618.78	628.78
10	27.5	27.5	27.5	6.75	6.45	6.6	10.4	10.4	10.2	106	120	120	114	132	122	618.78	629.19	639.98
11	27.5	27.5	27.5	6.95	7.3	7.7	10.2	10.5	10.3	112	118	118	134	126	120	605.43	689.74	670.78
12	27.5	27.5	27.5	6.9	7.0	7.2	10.3	10.4	10.5	114	116	124	132	138	130	696.22	713.35	779.19
Mean	27.98	27.53	27.5	6.81	6.80	7.28	10.37	10.31	10.30	111.5	87.58	119.75	128.0	133.83	132.50	358.78	365.32	391.43
	+0.30	+0.18	+0.25	+0.66	+0.56	+0.52	+0.13	+0.13	+0.08	+0.78	+0.67	+0.45	+0.55	+0.49	+0.68	+2.35	+3.45	+4.23

หมายเหตุ อุณหภูมิห้องมีค่าอยู่ระหว่าง 29-33 'เอ

หมายเหตุ ความเป็นต่างของน้ำ วัดปริมาณ $\text{CO}_3^{=}$, HCO_3^- เป็น มก./ลิตรความกระด้างของน้ำ วัดปริมาณ CaCO_3 เป็น มก./ลิตรปริมาณแอมโมเนียละลาย วัดปริมาณ $\text{NH}_3\text{-H}$ เป็น มก./ลิตร

ตารางที่ 12 แสดงคุณภาพของน้ำที่แยกคลองกับปลาหางนกยูง *Poecilia reticulata* Peters เมื่อเลี้ยงในน้ำที่ทำการโคล

ลำดับที่	อุณหภูมิ			pH			ปริมาณออกซิเจนละลาย			ความเป็นด่างของน้ำ			ความกระด้างของน้ำ			ปริมาณแอมโมเนีย		
	°C						มก./ลิตร			มก./ลิตร			มก./ลิตร			ละลาย (มก./ลิตร)		
	กลุ่มควบคุม	1.5 ppm	9 ppm	กลุ่มควบคุม	1.5 ppm	9 ppm	กลุ่มควบคุม	1.5 ppm	9 ppm	กลุ่มควบคุม	1.5 ppm	9 ppm	กลุ่มควบคุม	1.5 ppm	9 ppm	กลุ่มควบคุม	1.5 ppm	9 ppm
ก่อนการทดลอง	27.5	28.0	27.7	6.9	7.3	7.4	10.5	10.4	10.2	86	84	88	98	98	102	0.052	0.114	0.036
1	27.8	27.2	27.2	7.0	7.55	7.65	10.2	10.3	10.4	92	98	98	102	104	106	16.22	29.36	22.18
2	27.0	27.2	28.0	7.7	7.5	7.7	10.5	10.4	10.4	98	102	106	112	106	114	28.22	42.18	24.12
3	28.0	28.0	27.5	7.4	7.45	7.5	10.2	10.2	10.5	100	106	110	122	112	118	44.18	56.12	30.18
4	27.5	28.0	28.0	7.0	7.5	7.65	10.5	10.4	10.2	102	112	104	120	126	106	52.10	62.20	35.15
5	27.5	28.0	28.0	7.35	7.45	7.65	10.7	10.3	10.4	112	116	112	128	130	120	64.88	78.17	40.14
6	27.8	27.2	28.0	7.5	7.55	7.7	10.5	10.4	10.3	116	120	116	132	140	124	73.84	86.19	42.12
7	27.5	28.0	28.0	7.8	7.8	7.9	10.2	10.3	10.3	120	124	120	140	142	140	110.12	120.22	40.58
8	27.5	28.0	27.0	7.2	7.4	7.5	10.3	10.4	10.3	122	120	126	134	136	146	152.23	160.18	32.16
9	27.5	27.5	-	7.3	7.5	-	10.5	10.3	-	112	118	-	132	138	-	220.23	198.98	-
10	27.5	27.0	-	7.5	7.4	-	10.2	10.2	-	132	130	-	142	152	-	282.21	224.38	-
11	27.5	27.2	-	7.8	7.9	-	10.5	10.5	-	116	132	-	124	140	-	324.21	303.35	-
12	28.0	28.0	-	7.75	7.95	-	10.3	10.3	-	130	126	-	134	130	-	350.68	422.26	-
Mean	27.58	27.64	27.7	7.4	7.56	7.63	10.35	10.34	10.33	119.83	124.0	108.88	134.16	137.0	119.55	143.26	124.87	29.62
	+0.26	+0.42	+0.39	+0.31	+0.20	+0.15	+0.15	+0.09	+0.10	+0.67	+0.43	+0.88	+0.72	+0.43	+0.55	+2.27	+3.53	+1.13

หมายเหตุ อุณหภูมิห้องมีค่าอยู่ระหว่าง 29-33 °C

หมายเหตุ ความเป็นด่างของน้ำ วัดปริมาณ CO_3^{2-} , HCO_3^- เป็น มก./ลิตร

ความกระด้างของน้ำ วัดปริมาณ CaCO_3 เป็น มก./ลิตร

ปริมาณแอมโมเนียละลาย วัดปริมาณ $\text{NH}_3\text{-H}$ เป็น มก./ลิตร

ตารางที่ 13 แสดงคุณภาพของน้ำที่ใช้ทดลองกับปลาชนิด *Tilapia nilotica* Linn. เมื่อเลี้ยงในน้ำที่คลอรีน

ลำดับ ที่	อุณหภูมิน้ำ (°C)			pH			ปริมาณออกซิเจนละลาย			ความเป็นต่างของน้ำ			ความกระด้างของน้ำ			ปริมาณแอมโมเนีย		
	กลุ่ม	1.5	9	กลุ่ม	1.5	9	กลุ่ม	1.5	9	กลุ่ม	1.5	9	กลุ่ม	1.5	9	กลุ่ม	1.5	9
	ควบคุม	ppm	ppm	ควบคุม	ppm	ppm	ควบคุม	ppm	ppm	ควบคุม	ppm	ppm	ควบคุม	ppm	ppm	ควบคุม	ppm	ppm
ก่อนการ ทดลอง	27.0	27.5	27.2	7.35	7.5	7.5	10.2	10.3	10.2	82	86	88	90	98	100	0.147	0.003	0.190
1	27.5	27.5	28.0	7.4	7.2	7.4	10.5	10.2	10.3	84	90	98	96	102	110	44.30	48.66	56.23
2	28.0	27.2	27.5	7.0	7.15	7.35	10.4	10.4	10.2	92	94	108	100	114	122	104.54	109.15	128.15
3	27.5	27.5	27.2	7.55	7.7	7.7	10.5	10.5	10.3	102	98	104	114	112	120	198.67	182.23	213.14
4	28.0	28.0	27.5	6.71	6.95	7.25	10.5	10.2	10.4	116	118	106	118	118	128	212.12	233.14	278.19
5	28.0	27.5	27.5	7.5	7.0	7.5	10.2	10.2	10.4	112	116	102	126	120	122	224.13	277.15	310.12
6	28.0	27.5	27.5	7.0	6.65	7.6	10.5	10.5	10.3	118	120	116	130	130	128	298.68	289.86	334.45
7	27.5	27.5	28.0	6.05	5.85	6.95	10.4	10.2	10.4	120	122	120	132	136	134	313.13	334.12	465.58
8	27.5	27.5	27.5	5.95	6.55	6.8	10.2	10.3	10.2	122	124	114	128	132	138	402.11	422.15	514.27
9	27.5	27.5	27.5	6.65	6.45	6.25	10.3	10.2	10.3	118	120	124	122	128	134	432.23	469.18	612.22
10	27.5	27.3	27.4	6.6	6.5	7.1	10.3	10.3	10.3	116	128	124	118	138	140	505.12	525.13	711.10
11	27.5	27.5	27.5	7.0	6.5	7.05	10.5	10.2	10.2	128	130	138	130	140	142	515.16	679.78	759.28
12	27.5	27.5	27.5	5.4	6.1	6.0	10.2	10.5	10.4	116	132	130	132	136	140	682.28	723.30	812.25
Mean	27.63	27.5	27.5	6.81	6.80	7.28	10.37	10.31	10.30	112.0	123.16	121.83	120.50	133.66	137.33	327.71	357.82	432.93
	+0.3	+0.18	+0.25	+0.66	+0.56	+0.52	+0.31	+0.13	+0.08	+0.12	+0.47	+0.72	+0.64	+0.98	+0.78	+1.17	+3.20	+3.45

หมายเหตุ อุณหภูมิห้องมีค่าอยู่ระหว่าง 29-33 °C

หมายเหตุ ความเป็นต่างของน้ำ วัดปริมาณ CO_3^{2-} , HCO_3^- เป็น มก./ลิตร

ความกระด้างของน้ำ วัดปริมาณ CaCO_3 เป็น มก./ลิตร

ปริมาณแอมโมเนียละลาย วัดปริมาณ $\text{NH}_3\text{-H}$ เป็น มก./ลิตร

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. หาค่าเฉลี่ย (mean)

$$\bar{X} = \frac{\sum x_i}{n}$$

2. หาค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation; S.D)

$$S.D = \sqrt{\frac{\sum (X_i - \bar{X})^2}{n-1}}$$

3. วิเคราะห์ไคสแควร์ (Chi-square)

	A	B	รวม
X	a	b	a+b
Y	c	d	c+d
	a+c	b+d	N

$$\chi^2 = \frac{(|ad-bc| - 1/2 N)^2 N}{(a+b)(a+c)(b+d)(c+d)} \quad (\text{ลัวัน, 2519})$$

เมื่อ X, Y = ความเข้มข้นของสารพิษ

A = จำนวนที่ต้องการหาก่อนการทดลอง

B = จำนวนที่ต้องการหาหลังการทดลอง

4. วิเคราะห์ความแตกต่างของค่า LC_{50} โดยใช้การวิเคราะห์ค่าความแปรปรวน (Analysis of Variance; ANOV)

ตารางสำหรับวิเคราะห์ข้อมูลเป็น Randomized Complete Block Design

(R.C.B.D) (เจริญ, 2519)

Treatment $i = 1, 2, \dots, t$	Block, j				Snm	Mean
	$j = 1, 2, \dots, r$					
	1	2	$j \dots r$			
1	X_{11}	X_{12}	\dots	X_{1r}	$X_{1.}$	
2	X_{21}	X_{22}	\dots	X_{2r}	$X_{2.}$	
'	'	'		'	'	
'	'	'		'	'	
'	'	'		'	'	
i	'	'	X_{ij}		$X_{i.}$	
t	X_{t1}	X_{t2}		X_{tr}	$X_{t.}$	
Sum	$X_{.1}$	$X_{.2}$	$X_{.j}$	$X_{.r}$	$X_{..}$	

$$(1) \text{ Total SS} = \sum_{ij} X_{ij}^2 - \left(\sum_{ij} X_{ij} \right)^2 / rt$$

$$(2) \text{ Treatment SS} = \sum_i (X_{i.}^2 / r) - \text{C.T.}$$

$$(3) \text{ Block SS} = \sum_j (X_{.j}^2 / t) - \text{C.T.}$$

$$(4) \text{ Error SS} = (1) - (2) - (3)$$

$$\text{เมื่อ C.T.} = \left(\sum_{ij} X_{ij} \right)^2 / rt$$

ผลการวิเคราะห์ทางเรียนซ์

SOV	df	SS	MS	F
Treatment	$(t-1)$	(2)	$(2)/(t-1)$]]]
Blocks	$(r-1)$	(3)	$(3)/(r-1)$	
Error	$(t-1)(r-1)$	(4)	$(4)/(t-1)(r-1)$	
Total	$(tr-1)$	(1)		

5. Least Significant Difference (LSD) ใช้เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยแต่ละคู่

$$|sd (0.5) = t_{.05} S\bar{d}$$

$$= t_{.01} S\bar{d}$$

$$S\bar{d} = \sqrt{2S^2/r}$$

$$r = \text{จำนวนค่าสังเกตที่ใช้จำนวนค่าเฉลี่ยนั้น}$$

$$S\bar{d} = \text{ความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความแตกต่างระหว่างตัวกลาง
เลขคณิตสองตัว (Standard Error of the
Difference Between two Means)}$$

6. วิเคราะห์ probit analysis

1. แถว C เป็นช่องความเข้มข้นของสารกำจัดลูกน้ำที่ใช้ทดลองเป็น ppm
2. แถว X เปลี่ยนค่าความเข้มข้นเป็น $\log C$
3. แถว r เป็นจำนวนปลาตายในการทดลองแต่ละความเข้มข้น
4. แถว n เป็นจำนวนปลาที่ใช้ทดลองทั้งหมด
5. แถว $P = r/n$ เป็นค่า Empirical value
6. แถว Y^* เป็นค่า Empirical probit โดยใช้ตารางที่ V จาก Finney, 1964.
7. แถว Y เป็นค่า Expect probit จากการเขียนเส้นกราฟเส้นตรงระหว่าง empirical probit กับ $\log C$ ใน probit paper โดยการกะประมาณด้วยสายตา
8. เปิดหาค่า weighting coefficient (w) ของแต่ละค่า จากตาราง VI จาก Finney, 1964.
9. คำนวณหาผลคูณของ $Wx, Wx^2, Wxy, Wy, Wy^2, Y$
10. คำนวณหาค่าของ $Sxx, Sxy, Syy, \bar{Y}, \bar{x}, a, b$
11. หาค่าคาดคะเนโปรบิทจาก $Y = a+bx$

12. ตรวจสอบสมมติฐานค่าคาดหวัง เพื่อจะยอมรับหรือปฏิเสธเส้นตรงเส้นนี้ ใช้ ไคสแควร์ (Chi-Square) คำนวณจาก $\chi^2 = S_{yy} - S^2_{xy}/S_{xx}$ โดยมี ขึ้นแห่งความเป็นอิสระ (degree of freedom) = K-2 เมื่อ K คือระดับ ความเข้มข้นของสารกำจัดลูกน้ำ
13. หาค่า $LC_{50} = \text{antilog}(\hat{m})$ เมื่อ $\hat{m} = (5-a)/b$
14. หาพิสัยของ LC_{50} ที่ระดับความเชื่อมั่นที่ 95 % จาก

$$m_L, m_U = \left(\hat{m} - g \frac{V_{12}}{V_{22}} \right) \pm \frac{1.96}{\hat{b}} \sqrt{V_{11} - 2\hat{m}V_{12} + \hat{m}^2 V_{22} - g \left(\frac{V_{11} - V_{12}^2}{V_{22}} \right)}$$

1-g

ซึ่งเป็นผลที่ได้ตามทฤษฎีของฟิเอลเลอร์ (Fieller's theorem)

ตัวอย่างวิธีการคำนวณ probit analysis ในการศึกษาความเป็นพิษของฟิลาโรไลต่อ ปลาหางนกยูง *Poecilia reticulata* Peters ในเวลา 24 ชั่วโมง

C (concentration) ppm	X log C	r No. of dead fish	n No. of test fish	P = r/n Empirical value	Y* Emplirical probit	Y Expect probit
10	1.0000	6	100	0.06	3.45	3.29
15	1.1761	26	100	0.26	4.36	4.53
20	1.3010	61	100	0.61	5.28	5.44
25	1.3979	88	100	0.88	6.18	6.13
30	1.4771	97	100	0.97	6.88	6.73

แสดงการคำนวณครั้งที่ 1.

X	Y	W	Wx	Wx ²	Wxy	Wy	Wy ²	Y
1.0000	3.4641	20.774	20.7735	20.7735	71.9616	71.9616	249.2823	3.18
1.1761	4.3621	58.099	68.3304	80.3633	298.0638	253.4341	1105.5049	4.45
1.3010	5.2767	60.052	78.1275	101.6438	412.2552	316.8757	1672.0578	5.38
1.3979	6.1719	40.474	56.5779	79.0903	349.1934	249.7986	1541.7317	6.09
1.4771	6.8549	20.774	30.6654	45.3255	210.3457	142.4045	976.1685	6.67
		200.173	254.4947	327.1964	1341.8197	1034.4745	5544.7452	

$$Y = Y_0 + pA \text{ หรือ } Y = Y_1 - (1-P) A$$

$$W = wn$$

$$S_{xx} = \sum Wx^2 - (\sum Wx)^2 / \sum W = 3.6385$$

$$S_{xy} = \sum Wxy - (\sum Wx)(\sum Wy) / \sum W = 26.616$$

$$S_{yy} = \sum Wy^2 - (\sum Wy)^2 / \sum W = 198.6826$$

$$\bar{Y} = \sum Wy / \sum W = 1.2714$$

$$\bar{X} = \sum Wx / \sum W = 5.1679$$

$$a = \bar{Y} - \hat{b}\bar{X} = -4.1323$$

$$b = S_{xy} / S_{xx} = 7.3151$$

ค่าคาดคะเนโปรบิทที่ได้จากการคาดคะเนครั้งนี้คือ

$$Y = \hat{a} + \hat{b}x = -4.1323 + 7.3151 X$$

$$\chi^2 = S_{yy} - S_{xy}^2 / S_{xx} = 3.9838$$

$$\hat{m} = (5 - \hat{a}) / \hat{b} = 1.2484$$

$$LC_{50} = \text{antilog}(\hat{m}) = 17.7181$$

พิสัยของ LC_{50} ที่ระดับความเชื่อมั่นที่ 95 % คือ

$$m_L, m_U = \frac{\left(\hat{m} - g \frac{V_{12}}{V_{22}} \right) \pm \frac{1.96}{\hat{b}} \sqrt{V_{11} - 2\hat{m}V_{12} + \hat{m}^2 V_{22} - g \left(\frac{V_{11} - V_{12}^2}{V_{22}} \right)}}{1-g}$$

$$V_{11} = \frac{\sum Wx^2}{(\sum Sxx \sum W)} = 0.4492$$

$$V_{12} = \frac{\bar{X}}{Sxx} = 0.3494$$

$$V_{22} = \frac{1}{Sxx} = 0.2748$$

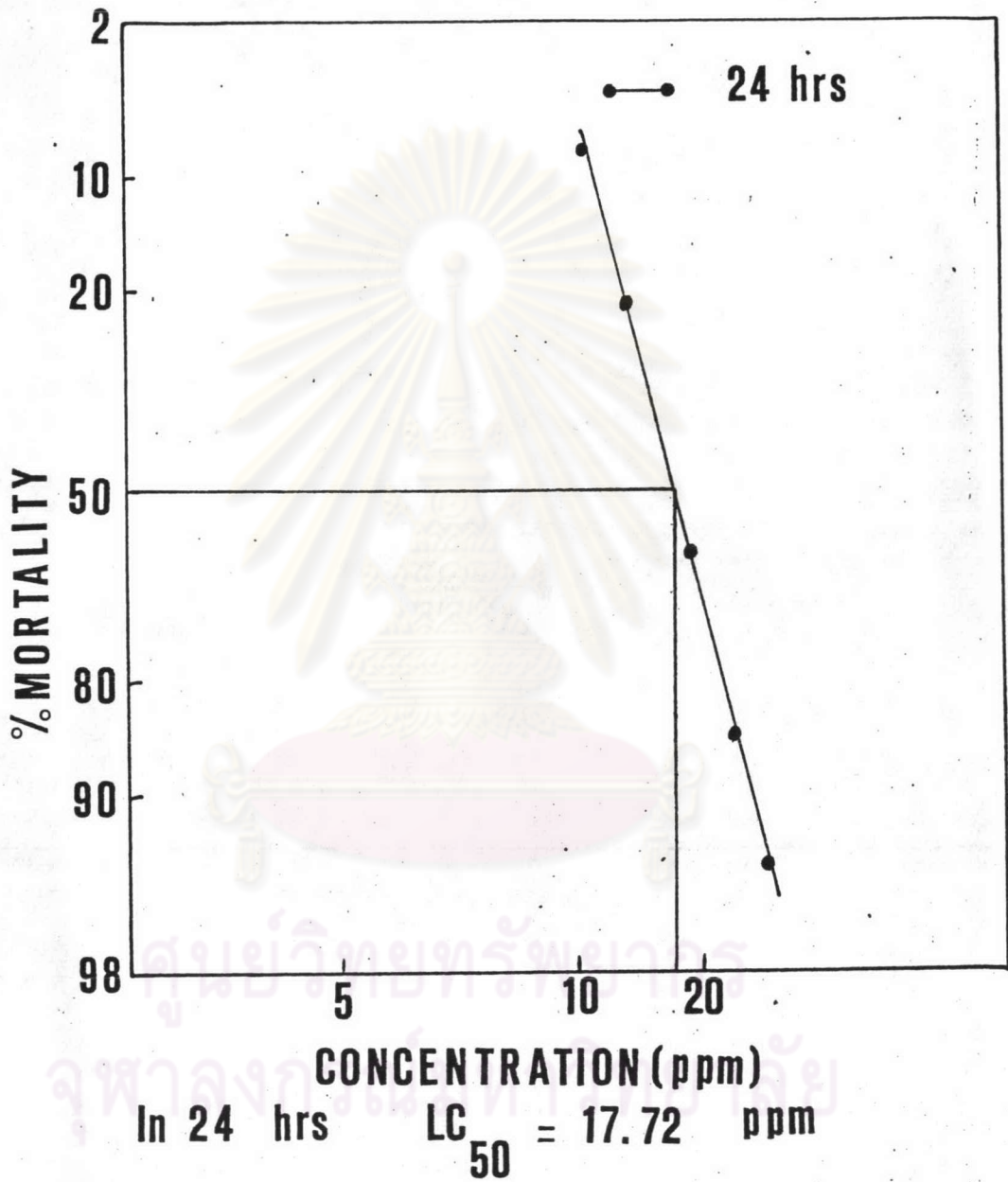
$$g = \frac{(1.96)^2 V_{22}}{\hat{b}^2} = 0.0197$$

$$m_L, m_U \text{ ของ } \hat{m} = 1.23 ; 1.24$$

$$m_L, m_U \text{ ของ } LC_{50} = \text{antilog}(m_L, m_U \text{ ของ } \hat{m})$$

พิสัยของ LC_{50} ที่ระดับความเชื่อมั่น 95 % = 16.95 - 18.52 ppm.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตัวอย่างแสดงวิธีการคำนวณหาความเป็นพิษของฟิลาโรโตต่อปลาหางนกยูง

Poecilia reticulata Peters ในเวลา 24 ชั่วโมง

ประวัติการศึกษา

นางสาวศรัวิไล ผ่องอุดม สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สาขาวิชา
คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ปีการศึกษา 2522 เข้าศึกษาต่อระดับมัธยมศึกษา
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2523 จนสำเร็จปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต
ในปีการศึกษา 2527

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย